

Wentylacja Hybrydowa w budynkach mieszkalnych - nowa jakość powietrza dla mieszkających w nich ludzi

Współczesny architekt na etapie projektowania systemu wentylacyjnego obiektu do niedawna miał dwie możliwości. Mógł wybrać wentylację naturalną - znaną w jego środowisku czasami jako wentylację tradycyjną, lub wentylację mechaniczną ciągłą. W pierwszym przypadku etap projektowania uważano za zakończony gdy pomieszczenie zaopatrzone w kanał wentylacyjny z kratką wywiewną a na dachu istniał komin z bocznymi otworami przykryty czapą betonową. Sporadycznie wybierano na zwieńczeniu wywietrznik grawitacyjny a już o współczynniku oporu kratki wentylacyjnej zupełnie nie myślano. Te warunki jednak w istotny sposób ważyły na kierunku i wartości ciągu grawitacyjnego w kanale a tym samym miały znakomity wpływ na jakość powietrza w pomieszczeniu. Budynki wysokie zaopatrywano w wentylatory zadaniem których jest mechaniczna praca wywiewu - sposób zapewniający wysoką jakość powietrza, jednak

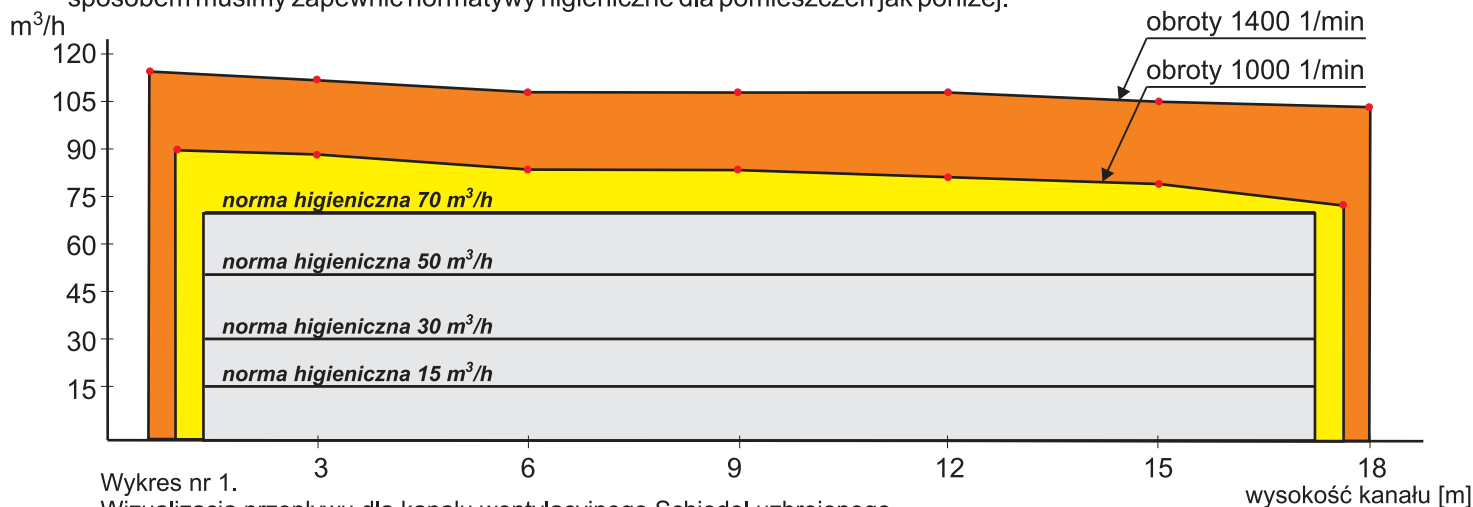
Fenko na pustaki Schiedel

częstokroć zawodny przy długich okresach eksploatacyjnych ze względu na zużywające się podzespoły mechaniczne, które to przecież jak w każdej maszynie należy okresowo poddawać przeglądowi technicznemu i konserwacji. Oba te sposoby bywały z różnych powodów zawodne. Wentylacja naturalna bo zmienne są siły natury (inaczej pracuje latem inaczej zimą, inaczej w okresie wietrznym a jeszcze inaczej w przypadku braku wiatru). Co do wentylacji mechanicznej jakże częste są problemy hałasu na który uskarżają się mieszkańcy. Mowa tu o hałasie przepływowym oraz mechanicznym który w miarę eksploatacji może się nasilać. Niebagatelny jest również poziom zużycia energii elektrycznej zasilającej silniki wentylatorów. Tymczasem normy są nieubłagane i tym lub innym sposobem musimy zapewnić normatywy higieniczne dla pomieszczeń jak poniżej.

kratka wentylacyjna Ellan

Mag-200

Wykres nr 1.

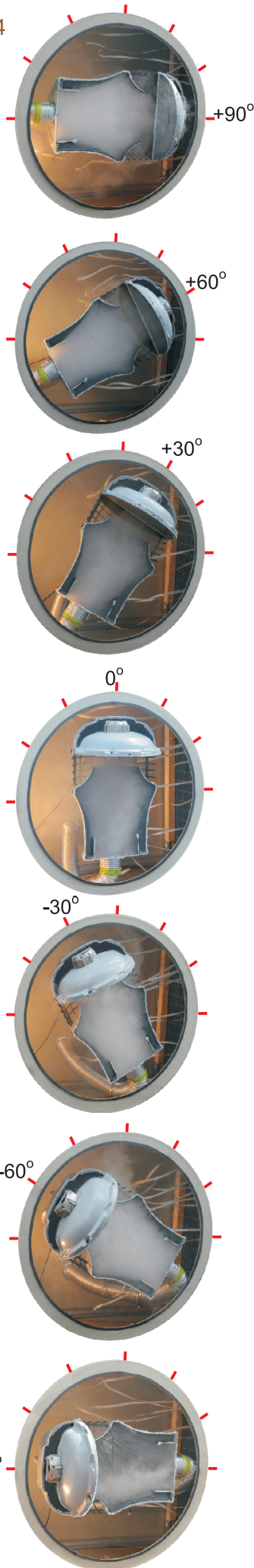
Wizualizacja przepływu dla kanału wentylacyjnego Schiedel uzbrojonego

w **anemostat higrosterowalny Ellan, wymiar otworu zgodny z wymiarami przekroju kanału - 120x170 mm**

Ideałem byłoby połączyć zalety systemu mechanicznego i grawitacyjnego, eliminując jednocześnie ich cechy charakterystyczne stanowiące o zawodności każdego z nich z osobna. Przyjrzyjmy się na przykładzie wentylatorów hybrydowych Fenko oraz Mag-200, typowym przykładem wentylacji stosowanym w budynkach mieszkalnych.

Normatywy higieniczne dla pomieszczeń

- kuchnia z oknem zewnętrznym wyposażona w kuchenkę gazową lub węglową - **70 m³/h**
- kuchnia z oknem zewnętrznym, wyposażona w kuchenkę elektryczną
  - w mieszkaniu do 3 osób - **30 m³/h**,
  - w mieszkaniu dla więcej niż 3 osoby - **50 m³/h**
- kuchnia bez okna zewnętrznego wyposażona w kuchenkę elektryczną - **50 m³/h**
- kuchnia bez okna zewnętrznego, wyposażona w kuchenkę gazową, obowiązkowo z mechaniczną wentylacją wywiewną - **70 m³/h**
- łazienka z wc lub bez - **50 m³/h**
- oddzielny wc - **30 m³/h**

Wentylacja na kanałach indywidualnych

W tym przypadku na zwieńczeniu komina wentylacyjnego stoi nasada Fenko, nadzorując niejako i utrzymując poziom normatywu higienicznego. Pomiary dokonano na stoisku rzeczywistym wybudowanym z pustaka wentylacyjnego Schiedel o wysokości odpowiedniej dla budynku do 6 kondygnacji. Badania wykonano dla różnych kratki wentylacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem kratki Ellan z wbudowanym w nią systemem automatyki higrosterowalnej.

Wykres pokazuje, że praca hybrydowego wentylatora Fenko potrafi zapewnić poprawną jakość powietrza dla wszystkich analizowanych przypadków, kuchni, łazienek, toalet.

Fenko na rurę PCV

Wentylacja na kanałach zbiorczych

W tym przypadku zastosowano wentylatory Mag-200, jednostkę hybrydową o większej niż Fenko wydajności. Zadaniem wentylatora jest bowiem dokonać poprawnej wentylacji zbiorczo dla np. ośmiu kuchni, łazienek czy toalet spiętych w tak zwane piony wentylacyjne.

Co otrzymaliśmy.

W przypadku zastosowania wentylatorów MAG-200/EC (27 Watowy silnik elektronicznie komutowany) uzyskaliśmy normatywy higieniczne pomieszczeń dla budynku o łącznej wysokości do pięciu kondygnacji. Dodać należy że kanał wentylacyjny wykonany jest z rur metalowych o średnicy 200 mm jak to często obecnie stosowane jest w szeroko występującym budownictwie TBS. Maksymalna wydajność wentylatora Mag-200/EC wynosi 400m³/h i przy spiętrzeniu statycznym wynikającym z charakterystyki przepływowej z czego wynika, że nie można go stosować do budynków wyższych. Dla budynków ośmiu piętrowych badań dokonano na wentylatorze Mag-200/AC (50 Watowy silnik asynchroniczny z wirującym stojanem) którego maksymalna wydajność - 800 m³/h daje możliwość do jednoczesnego przewietrzania pomieszczeń w analizowanym budynku.

Zdjęcie Maga-200 w tunelu badawczym

Stosowanie wentylatorów hybrydowych w budynkach mieszkalnych daje nam zysk w postaci niskiego zużycia energii elektrycznej, bezszumowej jego pracy, spełnienia normatywów higienicznych dla pomieszczeń i co również nie jest bez znaczenia, pozwala nam wykorzystać efekty wentylacji grawitacyjnej gdy warunki pogodowe są dla jej pracy korzystne.

Pokazana obok symulacja w tunelu aerodynamicznym pokazuje poprawną pracę wentylatora zarówno z wiatrem jak i bez niego przy różnych kątach jego natarcia. Widać to wyraźnie gdyż w każdym z analizowanych przypadków dym produkowany w komorze jest przez "hybrydę" zasysany.